

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Slidrecht-Centrum; J. van Heteren, Slidrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Levende hoop door de Opstanding

..... Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden.....

1 Petrus 1 : 3b

Het is opmerkelijk, dat de apostelen in de brieven zo vaak spreken over de opstanding én de vruchten, die in de opstanding van Christus voor Zijn kerk verborgen liggen. De apostel Petrus heeft wat dat betreft zijn plaats ontvangen naast de apostel Paulus. En geen wonder! Hoe grote betekenis had de opgestane Christus voor de wenende Petrus gekregen. Duidelijk was ook de vrucht van de levende hoop in Petrus' hart en voor zijn leven op die Paasmorgen geopenbaard. Daarom is het geen vreemde zaak, dat juist hij van de levende hoop getuigt in deze brief. De levende hoop! Daarin is dus het leven uit de Christus, zoals het uit het geopende graf tevoorschijn is gekomen. Het woord „levend” is hier allesbeslissend. Het gaat hier maar niet alleen over een hoop, die doet leven, doch die zelf ook levend is. Daarin komt dus het onbedriegelijk karakter van deze hoop uit. Het is de hoop van het volk van God, die niet verborgen blijft en uitziet naar het eeuwige leven.

Alle hoop is niet levend. In zekere zin hoopt ook de mens van beneden. Hij zwoegt en slaapt om door het leven te komen. Hij bouwt zijn hoop voor de toekomst op iets, dat uit de mens is. De één op zijn huwelijk, de ander op een goede positie in dit aardse leven. Vul hier maar in. Hoevelen bouwen het huis van hun hoop op een keurig, net godsdienstig leven, waarin juist het leven afwezig is.

Straks vallen al die huizen in puin. Hoe kan het anders? Het bestaan van de natuurlijke mens is met één woord getekend: dood. En waar de dood is, is geen verwachting. Met dit aardse leven vergaat de hoop in een eeuwige nacht buiten God.

Maar nu kan hier van de levende hoop getuigd worden. Achter die levende hoop ligt het wonder van de wedergeboorte door de Heilige Geest. Die hoop had Petrus nooit gehad en zou ook al de kinderen Gods ontbroken hebben, als de Heilige Geest hen niet van dood levend had gemaakt. God Zelf maakte dat ondoorgrondelijk wonder waar in hun leven.

Dood waren óók zij in zonden en misdaden.

En dan bedoelen we hier al de kinderen Gods. De vreemdelingen in de verstrooiing aan wie Petrus zijn brief richt en al de vreemdelingen op deze aarde van alle tijden en plaatsen. Naar het Woord van deze zelfde brief waren zij: géén volk en niet-ontfermd. Maar nu heeft God „uit vijanden kinderen geschapen” door de kracht van Zijn genade. Tot de levende hoop op God en Zijn onwankelbare beloften.

Daarin wordt God groot gemaakt. Het is alles uit Gods barmhartigheid. Uit de diepe oceaan van Gods Vaderlijk ontfermen. Het woord barmhartigheid tekent de vrije gunst Gods jegens het ellendige. Het is niet uit hen opgekomen, maar uit Hem. Om af te dalen met ontferming in de diepe ellende en name-loos grote schuld en het leven te schenken. Het is alleen uitgegaan van God, waarom het kind van God in de oefening van het genade-leven alleen God daarvoor groot zal maken.

Maar in de levende hoop komt het werk van een drieëinig God uit. De Vader was van eeuwigheid bewogen in onpeilbare liefde. De Heilige Geest werkt het uit. Maar dan alleen op grond van de opstanding van de Zoon op de Paasmorgen.

Zonder het geopende graf geen hoop. Geen hoop op de vergeving der zonde. Geen hoop op het eeuwige leven. De kwitantie voor de schuld zou in het graf gebleven zijn. Alle leven zou besloten gebleven zijn achter de verzegelde steen.

Maar de Paasmorgen heeft de boodschap laten horen: Hij is hier niet. En niet meer in het graf betekent dat Hij in Zijn doorboorde handen de door Zijn bloed ondertekende kwitantie heeft tot de gerechtigheid van een arm zondaarsvolk. Maar ook dat Hij als de Levende verzezen is om het uitzicht des levens te ontsluiten door de donkerheid heen naar het eeuwige leven. Zo blijft de nacht niet zwart in het hart en leven van de Zijnen. Neen, op grond van Zijn opstanding wordt de nacht van de schuld verwisseld in een lichtende morgen van vergeving. En op grond van Zijn opstanding wordt de uitzicht-loosheid van dit bestaan verlicht door het uitzicht op het eeuwige leven.

VAN DE ADMINISTRATIE

Met dit no. begint de 5e jaargang van ons blad „Bewaar het Pand”. Mogen wij al onze medewerkers toewensen, dat zij met dezelfde liefde hun arbeid mogen voortzetten, hun tevens dankbetuigen voor al hetgeen zij belangeloos deden? Ook willen wij al onze abonnees verzoeken eveneens hun medewerking te verlenen, opdat ons blad meer bekendheid moge ontvangen. Tijdens de 4e jaargang ontvielen ons velen van onze abonnees door de dood. Heeft dat ons nog wat te zeggen, die gespaard werden? Met plm. 10 pct. zagen wij het abonnementsgetal vooruit gaan, een reden om bemoeid voort te gaan. Kan datzelfde bereikt worden met de 5e jaargang? Aan u het antwoord met de daad. Vele giften en overbetalingen mochten wij steeds verantwoorden, en ook deze eerste verantwoording is ons tot blijdschap, daar wij sinds het laatste no. (n.l. 26 van de 4e jaargang) weer f 321,75 extra mochten ontvangen. Hartelijk dank daarvoor. Het betalen van het abonnementsgeld begint op gang te komen. Wij verzoeken vriendelijk het niet onnodig uit te stellen, maar ons ter wille te zijn en dit zo spoedig mogelijk te doen. Wij blijven uitzien! Ons gironummer is 704350 t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, Van Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn.

v.d.L.

Naschrift van de redactie

Onze ijverige administrateur en zijn medewerker verzetten veel werk uit liefde tot de beginselen van ons blad. Dat stellen alle andere medewerkers zeer op prijs. U kunt hen helpen door het abonnementsgeld zo spoedig mogelijk over te maken. Om het u gemakkelijk te maken, is bij dit nummer een girobiljet ingesloten, dat reeds voor zover mogelijk bedrukt is. U hebt slechts het bedrag met naam en adres in te vullen en daarmee op het postkantoor te betalen. Wanneer u een giro-rekening hebt, kunt u natuurlijk daarvan gebruik maken. Wanneer u reeds tot betaling bent overgegaan, geldt dit verzoek om spoedig te betalen vanzelfsprekend niet.

Voor uw medewerking bij voorbaat vriendelijk dank.

B.

De Heilige Geest werkt nu uit de opgestane Christus die levende hoop in het hart. Dit gebeurt in het leven van al Gods beminden. Het hopen leven op God is geen privilege alleen voor de verst-gevorderden. Waar God Zelf de dood verbreekt in het hart en het leven schenkt uit de Levende, daar wordt in de uitgangen naar de Heere een hopen leven gekend. Dan kunnen alle vreemdelingen met elkaar spreken over het uitzicht der hoop.

Ontzettend als ge uw leven nog pleistert met loze kalk. Zonder wedergeboorte zal niemand God zien. Dan zijn we hier beneden thuis en uiteindelijk verbonden aan de wereld. En dát onder het Woord van de gestorven én levende Borg van een arm zondaarsvolk. Er is een volheid van leven in Hem voor dode zondaren. Waarom zoudt gij door eigen schuld buiten God omkomen?

Zalig dat in de opgestane Christus nu alleen de grond van de hoop der kinderen Gods ligt. In het verliezen van alle hoop in zichzelf wordt die grond door het geloof gekend én beleden. Als een ster in een donkere nacht verlicht deze hoop de nacht van hun vreemdelingschap. En de waarborg van de opstanding van Christus uit de doden staat er voor in, dat aan al „hun” doden ook een eind komt. Straks komt de ongestoorde genieting van het eeuwige leven in het loflied van Gods barmhartigheid.

D. Slagboom

De weg der verlossing (4)

Het genadeverbond

We zouden nu ingaan op de vraag: wie moeten als „bondgenoten” van het genadeverbond aangemerkt worden? Deze vraag raakt de kwestie over „uitwendig” of „inwendig” genadeverbond, uitwendig in-zijn of inwendig in-zijn in het genadeverbond.

We menen, dat hierover veel verwarring van gedachten en meningen is. Ook hier geldt weer het verschil tussen „theorie” en „praktijk”, gelijk dit het geval vaak is met de kwestie van het „belijdenis-doen”.

De Heere laat in Zijn Woord duidelijk uitkomen, dat het Hem niet te doen is ten opzichte van het welzijn van de mens voor de eeuwigheid of men de zaken verstandelijk keurig weet te beredeneren. De Heere vraagt altijd „het hart”! Het komt altijd maar op de beleving der zaken aan. Zo is het ook ten aanzien van het „verbond der genade”.

De vraag waarom het gaat is eigenlijk deze: Zijn alleen de uitverkorenen bondgenoten of moeten we hierin allen betrekken, die onder het Evangelie leven en die het teken van het verbond, de doop, dragen?

Allereerst dienen we te luisteren naar de Heilige Schrift zelf. Wat Gods Woord zegt, is beslissend.

En dan laat de Schrift ons klaar horen, dat God Zijn verbond heeft opgericht met Abraham en zijn zaad, Gen. 17. Al zijn zaad moest besneden worden, zelfs ook die behoorden tot zijn dienst-personeel. Ook Ismaël en Ezau zijn besneden. Dit betekende, dat ook zij dus behoorden tot de kring van het verbond Gods, afgezonderd door het teken der besnijdenis van de heidenen. En dit gold dan ook van geheel Israël als volk des verbonds.

Heel sterk sprak Mozes in dit verband, wanneer Hij Israël zelfs noemde „kinderen des Heeren”, Deut. 14 : 1: „Gijlieden zijt kinderen des Heeren, uws Gods, want gij zijt een heilig volk de Heere, uw God, en u heeft de Heere verkoren om Hem tot een volk des eigendoms te zijn, uit al de volken, die op de aarde bodem zijn”.

En in Ezechiël 16 : 21 spreekt de Heere ook van hun kinderen als van Zijn kinderen: „dat gij Mijn kinderen geslacht hebt”. Hier gaat het niet over een „volksverbond”.

Bij het geven van de Wet op Sinaï sprak God: „Ik ben de Heere, Uw God, Die u uit Egypteland uitgevoerd heb”.

En toch bedoelde de Heere niet, dat zij allen wáre kinderen van God waren, geestelijke kinderen, door wedergeboorte. Dit blijkt uit Rom. 9 : 6b: „want die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn”.

Hoe moeten we dan de uitdrukkingen verstaan als: „gijlieden zijt kinderen des Heeren”, „Mijn kinderen”, „Mijn volk” op veel plaatsen, „uw God” enz.?

Wel, deze stellen een bepaalde relatie. Geen zaligmakende, maar een algemene, een uiterlijke.

In verband hiermede moeten we wijzen op gedachten als: „uiterlijk in-zijn” in het verbond. De bedoeling is om uit te laten komen, dat hier geen sprake is van wezenlijk deelachtig zijn van de beloften en weldaden des verbonds door wedergeboorte. Maar we mogen ook niet stellen, dat dit „uiterlijk” betrekking heeft op wat de Heere belooft in Zijn verbond en Zijn verbond als zodanig stelt. Dat kan niet. Wat God belooft is zeer positief op zichzelf, bedoelend het heil van de zondaar!

Er is daarom ook geen „uiterlijk verbond” naast het „genadeverbond”, zoals sommigen wel gesteld hebben. Brakel verwerpt dit ook ten stelligste in zijn „redelijke godsdienst”.

Willen we de uitdrukking „uiterlijk in-zijn” in het verbond vasthouden, dan wijst het „uiterlijk” op de houding van de mens, b.v. uiterlijk gehoorzamen, uiterlijk in Gods inzettingen wandelen.

Nu is het krachtens deze uiterlijke relatie dat de Schrift spreekt van „kinderen des koninkrijks”, die buitengeworpen zullen worden. Petrus noemt hen in Handel. 3 : 25: „Gij-

lieden zijt kinderen der profeten en des verbonds, hetwelk God opgericht heeft met onze vaders”.

Ons doopsformulier noemt zelfs de kinderen „erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond”.

Onze vaders hebben dit niet „subjektief”, onderwerpelijk bedoeld, maar „objektief”, voorwerpelijk. Dit houdt ook verband met de vraag: voor wie gelden de beloften van het verbond?

Sommigen zeggen: alleen de uitverkorenen.

De Schrift zegt: „Want u komt de belofte toe en uw kinderen en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal”, Hand. 2 : 39. En Paulus schrijft in 1 Kor. 7 : 14: „want anders waren uw kinderen onrein, maar nu zijn zij heilig”. „Heilig” betekent hier „afgezonderd van de wereld”. Geen innerlijke heiligheid dus als beginsel van het nieuwe leven.

In Hebr. 10 : 29 schrijft de apostel: „hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die de Zoon van God vertreden heeft en het bloed des testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was”. Ook hier kan de apostel nooit bedoeld hebben: innerlijke heiliging.

Nu zijn er wel specifieke beloften voor Gods kinderen. B.v. „Zijn brood wordt hem gegeven, zijn wateren zijn gewis”, Jes. 33 : 16b. Maar we lezen ook duidelijk van beloften, waarmede de Heere de zondaar tegemoet treedt. U kunt er wel verschillende van opnoemen. O.m. is het sprekenboek er vol van. Denk ook aan de bekende tekst van Ezech. 33 : 11, Jes. 46 : 12, 13 enz. Het Evangelie moet gepredikt worden aan alle creaturen.

De Heere maakt Zich ook vrij van elk mens, opdat niemand zal kunnen zeggen: het is mij niet aangezegd en voorgesteld.

Daarom zal het Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in de dag des oordeels dan Kapernaüm! Denk ook aan de zoëven genoemde tekst van Hebr. 10 : 29.

Zo stelt God Zijn verbond met deszelfs beloften.

Men is zeer bevreesd om dit te betrekken op allen, die onder het Evangelie leven, ~~wegens~~ zelfbedrog.

Zeker, dit zelfbedrog is er bij velen, bij zeer velen. Maar dit ligt niet aan de leer, doch aan het verkeerde gebruik ervan.

Vreselijk misleidend is, wanneer de prediker zijn gemeente, de onderwijzer(es), de ouders hun kinderen voorhoudt en voorhouden: ge zijt een kind des verbonds, gedoopt. Geloof dit en alles is in orde. Ge behoeft dan niet te vrezen. Men gaat zelfs zóver, dat men stelt: in de belofte ligt al de wedergeboorte, ge zijt dus wedergeboren. Dit gaat nog verder dan de „veronderstelde wedergeboorte-leer”.

En o, die z.g.n. verbondsprediking, welke men thans brengt op de genoemde manier of.... wat bedekter, wat nog gevaarlijker en misleider is!

De bondeling, die door natuurlijke geboorte „in het verbond Gods begrepen is” (Cat., zondag 27, vr. 74) is van nature evenzeer „onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad”, geheel afkerig en onwillig om het verbond in te willigen, ja het te houden.

Daartoe is noodzakelijk: wederbarende genade. Daardoor is men alleen INWENDIG, ZALIGMAKEND in het verbond.

Regel is niet, dat men het verbond inwilligt, maar dat men het weigert, niet houdt!

Ook bij het verbond der genade geldt het: „velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren”.

Onderzoeken men zich nauw, ja zeer nauw, hoe men „in het verbond” is, d.w.z. hoe men onder het verbond en zijn beloften verkeert en leeft. In dit opzicht zijn er ook slechts twee wegen en geen derde.

Ten besluite hopen wij in een volgende les nog iets te zeggen over onze verantwoordelijkheid, die er niet alleen is krachtens onze schepping, maar die er ook is krachtens het ontvangen van het Evangelie en Gods verbond. We willen dan daarbij ook even luisteren naar wat onze oudvaders hierover schrijven.

Urk

v.L.

Is de nieuwe berijming een verbetering? 4.

De psalmen, die we in onze Bijbel aantreffen, zijn van verschillende dichters. Vele liederen zijn van David. Alle dichters zijn geïnspireerd door Gods Geest, zodat de psalmen ook behoren tot het Woord van God. We bezitten van de psalmen een berijming. In de loop der tijden zijn er vele verschenen. We hebben daar al reeds op gewezen.

De berijmers van de nieuwe psalmberijming zijn ook bekend. Onder de berijmers treffen we ook de naam aan van Ds. Jan Wit. Hij is de auteur van de psalmen 84, 118 en 149. Aan 54 andere psalmen heeft hij zijn medewerking verleend. In de tot standkoming van de nieuwe psalmberijming was zijn inbreng dus groot. Door zijn optreden voor de tv heeft genoemd predikant diepe ergernis gewekt bij velen. In een televisieuitzending van I.K.O.R. en het Convent van kerken heeft Ds. Wit „schuttingwoorden” gebruikt en „schaamtelooheden” en „banaliteiten” gedebiteerd.

Dit hebben we vorig jaar in ons dagblad kunnen lezen. Voor ons hebben we een blad, waarin gepubliceerd staat het gedicht „De invaliden” van Jan Wit. Het gaat over: de lamme, de dove en de wijze. Het lust me niet, daar iets van te citeren. Wanneer we dit gedicht naast zijn psalmen leggen, dan komen we tot de konklusie, dat deze dichter van alle markten thuis is. Hij kan voor iedereen „dichten”. Hij kan „alles” in dichtvorm vastleggen. Wij onderstrepen niet wat een predikant schreef over de dichters, werkend aan de nieuwe berijming, in het konferentie-oord „De Pietersberg” te Oosterbeek: „Zes dichters zijn ambachtelijk aan het werk. Begenadigde liederen, verkoren weinigen en in dit geval geroepen tot bijzondere dienst. Traditioneel als reizenden in de voetsporen van profeten en apostelen”.

Bij een Psalmberijming gaat het om een gelovig weergeven van het Woord in dichterlijke woorden. Het woord gelovig mag niet ontbreken. Daar komt het juist op aan. Prof. v.d. Meiden heeft in zijn dagen al gezegd: „Om tot een goede berijming te komen, hebben wij allereerst de beste exegese nodig van de Psalmen en daarna de meest bekwame godzalige dichters”.

Een psalmberijmer moet de diepten van de zonde kennen en de grootheid van Gods genade beleven om daar van te kunnen zingen. Godvrezende dichters, die kunnen ons alleen een nieuwe psalmberijming bezorgen. Hebben we kritiek op het verleden, dan mag men heden niet kritiekloos zijn. Wij menen het tegen alle onder ons normale regels ingaande, deze berijming, waaraan Ds. Wit zo'n groot aandeel heeft gehad, in onze eredienst op te nemen. Wat hij gesproken heeft voor het „oor van de wereld” is in flagrante strijd met zijn roeping als predikant en dit is ook door te trekken tot zijn werk voor de psalmberijming, waaraan hij meewerkte. Duidelijk gaf hij door zijn optreden voor de tv op zondag 26 januari 1969 blijk van een onchristelijke levensopvatting.

Nu zegt de Schrift, dat een goede boom geen kwade vruchten kan voortbrengen en een kwade boom geen goede vruchten, Matth. 7 : 18. En Jakobus zegt: dat uit dezelfde mond geen zegening en vervloeking mag voortkomen. Welt ook een fontein uit eenzelfde ader het zoet en het bitter? Kan ook, mijn broeders, een vijgeboom olijven voortbrengen, of een wijnstok vijgen? Alzo kan geen fontein zout en zoet water voortbrengen”, Jak. 3 : 10-12. Ook kan gedacht worden aan wat we lezen in 2 Tim. 3 : 1-10. Nu kan de opmerking gemaakt worden, dat niet de levenshouding, de levensovertuiging of de incidentele uitlating van één der dichters, maar de materiële inhoud van de berijming voor de beoordeling bepalend is. Hiertegenover stellen we allereerst de vraag, die Prof. Itterzon gelanceerd heeft: „Wat moet men zeggen tegen hen, die na deze „aanraking met

Jan Wit" een afkeer hebben gekregen om één van zijn kerkliederen te zingen?" Die afkeer is zeker gegrond. Ds. A. Vroegindewij schreef terecht in het Geref. Weekblad: „Moet dit nu de dichter zijn van de psalmen, die Gods kerk op de lippen moet nemen om de Heere te loven?" Er is zeker niemand, die niet in woorden struikelt. Niemand is volmaakt, ook niet een dichter. Maar een kenmerk van de Godsvreze is rechtlijnigheid en geen dualisme. Men wil niet dualistisch leven, denken en spreken.

Het apostolisch vermaan luidt ook: „Uw woord zij te allen tijd in aangenaamheid, met zout besprengd". Alle gesprekken moeten in overeenstemming zijn met de belijdenis. Zelfs het alledaagse gesprek moet het stempel dragen van godsvrucht. Het moet altijd christelijk zijn. Met zout besprengd. Elk gesprek moet doortrokken en bezielend zijn van het levensbeginsel, waaruit de gelovige leeft. Het beginsel des Geestes. Wie daarbij leeft, bidt: „Laat de overdenkingen van mijn hart en de redenen van mijn mond U welbehagelijk zijn". Petrus schrijft ook: „Indien iemand spreekt, die spreke als de woorden Gods". Een exegeet tekent hierbij aan: „Indien iemand spreekt, als Evangeliebode optredende, en het Woord Gods brengende, hetzij als leraar, hetzij als profeet, hetzij op andere wijze, 1 Kor. 14, doe hij het in het besef en op die wijze, als sprekende woorden van God en niet eigen of mensenwoorden".

Wanneer dit nu blijkt, dan is er respect. Dan is er het vertrouwen. Dan zullen ook allen, die bij de Schrift leven, iemands woorden au serieux nemen. Aanvaarden! Nu we het dualisme ontdekken bij een psalmberijmer, kunnen we zijn berijmde psalmen niet accepteren. Nu zou gezegd kunnen worden: gebruik en zing dan zijn psalmen niet. Selektie uit de nieuwe bundel is niet mogelijk. De bundel moet in zijn totaliteit aanvaard worden. De uitgave van twee berijmingen, de berijming van 1773 en 1967 impliceert, dat dan alle psalmen aanvaard zijn geworden. Wanneer de synode onzer kerken in 1971 daartoe zou besluiten, dan kan daarop de zegen des Heeren niet verwacht worden. De eenheid der kerken zal er ernstig door geschaad worden. Laten we lering trekken uit hetgeen reeds geschied is. Meer dan eens heeft een kerkeraad een deel van de gemeente van zich en van de kerk verreed door niet dringend noodzakelijke veranderingen aan te brengen. We handhaven het oude niet omdat het oud is en verwerpen het nieuwe niet, omdat het nieuw is. Het „nieuwe" zal echter moeten bewijzen, dat het beter is dan het „oude". Daar nu duidelijk blijkt, dat de nieuwe berijming niet beter is dan de berijming van 1773, prefereren we ook nu nog de laatste. We zijn het eens met wat Ds. A. Vroegindewij schrijft: „Er zullen dichters moeten komen, die weten van zonde en genade, van recht en gerechtigheid, van toorn Gods en liefde Gods, opdat ze in hun berijming dit alles uit kunnen zeggen en kunnen vertolken wat de Heere in het boek der psalmen aan Zijn kerk gegeven heeft. Daarom staan wij ook revisie van de bestaande berijming voor. Laat men maar eens gaan trachten of men met behoud van de mooie klassieke verzen uit de berijming van 1773, een nieuwe berijming kan maken, die in zijn geheel kan worden gebruikt. Wanneer dit mogelijk zou blijken, zou dit een rijke vrucht voor het kerkelijk en geestelijk leven kunnen afwerpen".

M. C. Tanis

ATTENTIE

Pas op voor de vossen

Vossen staan bekend om hun listigheid, hun slimheid.

Op listige slimme wijze proberen zij altijd aan hun prooi te komen.

De Bijbel spreekt ook op verschillende malen over de vossen. Wij lezen van Simson, dat hij er op eenmaal driehonderd heeft gevangen.

Valse leraars worden in de Schrift ook wel

vossen genoemd. Wij lezen in Ezech. 13 : 4: „Uw profeten, o Israël! zijn als vossen in woeste plaatsen", en tot die sluwe listige Herodes moest eens gezegd worden: „Gaaf heen en zegt die vos"! Herodes was zó sluw en listig, dat hij deed vóórkomen alsof hij Jezus gaarne hoorde, maar inmiddels beraadslaagde hij om Jezus te doden.

Die sluwheid, die listigheid vindt men helaas ook in de wijngaard van de kerk des Heeren. Door list werd de mens ten val gebracht, want de slang was listiger dan al het gedierte des velds, en door list probeert men ook in de kerk des Heeren menigeen ten val te brengen. Bekend is daarom het woord uit het Hooglied van Salomo: „Vangt gijlieden ons de vossen, de kleine vossen, die de wijngaarden verdueren".

Door alle eeuwen heen is de kerk des Heeren al door een menigte van vossen bedreigd. Grote vossen en kleine vossen! Die grote vossen worden in de Schrift ook wel wolven genoemd! Wolven in schaapsklederen! Maar wacht u voor de valse profeten — zo zegt de Schrift — dewelke in schaapsklederen tot u komen, maar van binnen zijn ze grijpende wolven. Zelfs spreekt de Schrift over „zwarte wolven", die de kudde niet sparen — die gehele huizen verkeren — en welker woord voortelt gelijk de kanker!

Hoevele zielen werden reeds door die vossen, door de wolven in schaapsklederen verscheurd, hoeveel gemeenten verwoest! En dat gaat zo dóór, niet het minst in onze tijd. De kleine vossen — zo heeft eens iemand gezegd — dat zijn weer kinderen van de grote vossen, en zo zien wij vandaag aan de dag allerlei oude ketterijen in een nieuw „godsdiens" kleed. Zó sluw en zó listig komen al die grote en kleine vossen thans tot ons, dat zo het mogelijk ware zij zouden zelfs de uitverkorenen verleiden! En dan klinkt elke dag de stem van die grote verleider, tot jong en oud door: „Is het ook dat God gezegd heeft?"

Zo is de taktiek van alle verleiding nog steeds het twijfel zaaien. Het lospeuteren van wat door alle eeuwen heen als een vaststaande waarheid heeft gegolden. Allerlei kleine, zogenaamd onschuldige dingen moeten daartoe medewerken. Gaat het over het Schriftgezag, dan spreekt men over „tijdgebondenheid", gaat het over de Schriftverklaring, dan spreekt men over „vrijheid van de exegese", gaat het over de belijdenis, dan spreekt men over „de kern" van het belijden, gaat het over allerlei vernieuwingen in het kerkelijk leven, dan spreekt men over „de wisseling van de vorm", maar het behoud van het wezen, gaat het over een nieuwe zangwijze, dan spreekt men zelfs over „een terugkeren tot het ouderwetse zingen".....

O die vossen, die kleine vossen, ze zijn zo slim, dan moet het ouderwetse dienst doen om het meest moderne zo langzamerhand tot invoering te krijgen, terwijl als het gaat over een ouderwetse bekering, een ouderwetse geloofsbeleving zoals deze door de oudvaders naar voren is gebracht, men direkt de stekels opzet.

Hoe noodzakelijk blijft daarom de vermaning: „Vangt gijlieden de vossen, de kleine vossen, die de wijngaard bederven". Vangt de kleine vossen van de zgn. middelmatige dingen, waarbij niet anders bedoeld wordt dan om het wezen der dingen te verloochenen!

Vergeten wij hierbij niet de kleine vossen, die leven in het hart.

Zegt de Schrift ons niet: „Arglistig is het hart meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen?" Ik denk aan de kleine vossen van het beredeneren van de waarheid, het pas-klaar maken van de waarheid, het in systeem brengen van de waarheid, het laveren met de waarheid, zó dat niemand pijn gedaan wordt dóór de waarheid. Dan houden die kleine vossen ons op de been, in ons eergevoel, in onze grootheid, in onze hoogmoed, in onze hoogachting bij de mensen.

Juist omdat die kleine listige vossen zo gevaarlijk zijn, zegt de Heere in Zijn Woord: Vangt ze! Vangt die kleine vossen, die de wijngaard bederven!

Welk een taak ligt hier voor de kerk!

Welk een taak ligt hier voor de dienaren des

Woords, om al die vossen op te sporen, om al hun listigheid te ontdekken, ze te ontwapenen en krachteloos te maken. Om als het niet anders kan, al die vossen buiten de wijngaard des Heeren in de ban te werpen! Eén dode vlieg — zegt de Schrift — doet de zalf des apothekers stinken. Zo kan één kleine vos heel de kerk des Heeren bederven.

Wij lezen in de algemene brief van de apostel Judas: „Geliefden! also ik alle naarstigheid doe om u te schrijven van de gemene zaligheid, zo heb ik noodzaak gehad aan u te schrijven en u te vermanen, dat gij strijdt voor het geloof, dat eenmaal de heiligen overgelerfd is. Want er zijn sommige mensen ingeslopen, die eertijds tot dit oordeel tevoren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade onzes Gods veranderen in ontuchtigheid, en de enige Heerser, God, en onze Heere Jezus Christus verloochenen. Maar ik wil u indachtig maken, als die dit eenmaal weet, dat de Heere het volk uit Egypte verlost hebbende, wederom degenen, die niet geloofden, verdorven heeft. En de engelen, die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen woonstede verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel des groten dags met eeuwige banden onder de duisternis bewaard".

Hoe klemmend moet daarom vooral in onze tijd het vermaan doorklinken: „Vangt de vossen! De kleine vossen, die de wijngaard bederven".

Simson ving op één moment drie honderd vossen! Alleen de meerdere Simson zal ons kunnen leren om in de weg van biddend worstelen en worstelend bidden al die grote en kleine vossen in de kerk, in ons hart en leven te ontdekken, te vangen en te doden, opdat de hemelse Brudegom moge komen tot Zijn hof en eten van Zijn edele vruchten.

M. Baan

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

In ons laatste artikel hebben we geschreven over een aangepaard geloof en een geruisloze wedergeboorte. Ik zou zeggen: Je moet het nog maar eens nalezen.

Van verschillende kanten zijn er op dat artikel reacties gekomen. Gelukkig niet in de verkeerde zin, als zou men het er niet mee eens zijn. Integendeel. Maar de reacties waren toch van die aard, dat ik voor mijzelf tot de konklusie moest komen, dat „duidelijk schrijven" een moeilijke zaak is. Maar het leerde mij ook dat „goed lezen" een niet minder moeilijke zaak is.

Elke schrijver schrijft natuurlijk vanuit zijn eigen gedachtengang. Maar ook elke lezer leest door zijn „eigen bril", zoals dat wel eens gezegd wordt. En dan komt men tot deze ontdekking dat een ieder een verschillende bril op heeft. Met andere woorden: een ieder leest en verstaat hetgeen geschreven is op zijn eigen manier.

De reacties, die we ontvangen hebben, waren daarom ook geheel verschillend van aard.

De één schreef, dat men in bepaalde kringen van onze kerken wel eens wat meer de nadruk mocht leggen op de noodzakelijkheid van het ware geloof, bij het doen van belijdenis.

De ander was van mening, aan de hand van hetzelfde artikel — als ik het goed begrepen heb — dat men met het stellen van de eis des waren geloofs, bij het doen van belijdenis, erg voorzichtig moet zijn. Want hij voorzag gevaar, dat men dan een kerk „uit het vlees" ging bouwen.

De derde kon met het doopsformulier niet helemaal klaar komen en wist te vertellen, dat oude Christelijke Gereformeerde predikanten vroeger het dankgebed na het doopsformulier niet uitspraken. En als de inhoud daarvan waar is, heeft dan Dr. A. Kuyper met de leer van de veronderstelde wedergeboorte toch gelijk gehad?

Als jullie de gemaakte opmerkingen goed lezen, dan zullen de ouderen zeggen, die al jaren het kerkelijke leven meeleven: Het draait altijd weer om de oude problemen. Die

komen steeds weer terug.

De jongeren wrijven zich de ogen uit en vragen zich af: Wat is er toch eigenlijk aan de hand? Hoe zit dat nu allemaal? Wij begrijpen er zo weinig van.

Velen van de jonge mensen willen zich ook niet meer inspannen om van al deze dingen iets te begrijpen. Ik schreef: Velen. Dat is niet: Allen. Je moet met generaliseren voorzichtig zijn. Gelukkig zijn er ook nog jonge mensen, die zich voor bovengenoemde zaken interesseren. En ik hoop dat ik dit van al mijn jeugdige lezers aan mag nemen.

Ik hoop aan de boven gemaakte opmerkingen in het schrijven van deze artikelen enige aandacht te geven, zonder op elk schrijven in het bijzonder breed in te gaan. Want dan ben ik bang, dat men aan het eind het bos niet meer zou zien vanwege de bomen.

Laat me daarom maar beginnen met aan te sluiten bij wat ik in mijn laatste artikel geschreven heb. N.l., dat er echt iets anders gekend moet worden om welgetroost te kunnen leven en zalig te sterven, dan een aangepaard geloof en een geruisloze wedergeboorte.

Bij het lezen van deze zin vragen jullie natuurlijk: En wat is dat dan? Wat moet er dan gekend worden?

Niets anders dan de *wedergeboorte uit de Heilige Geest*. Dat is vóór alle dingen nodig. Dat heeft Jezus duidelijk geleerd in Joh. 3, waar ons het gesprek met Nicodemus wordt verhaald. Nicodemus was een leraar in Israël en die liep, dat blijkt uit het geheel, met vragen omtrent het koninkrijk Gods. Hij had daar zo zijn eigen voorstellingen van. Hij dacht namelijk, dat het komen zou op aarde en dat de „besten” de voornaamste onderdanen daarvan zouden wezen.

Doch deze voorstelling van zaken, die hij voor zichzelf had, heeft hem toch de nodige rust der ziel niet kunnen geven. En daarom ging hij met zijn vragen naar de Heere Jezus. Nu, dat is altijd het beste adres. Daar hij dit voor de anderen niet wilde weten, koos hij de nacht uit voor een rustig gesprek. Dat kan ik ook ergens nog begrijpen. Jullie misschien ook wel. Als een mens met vragen loopt, die het heil van zijn ziel raken, dan komt hij daar meestal niet aanstonds mee voor de dag. Hoewel de persoonlijkheid van elk mens hierin natuurlijk ook weer een rol speelt. Alle mensen zijn ten deze ook weer niet eender.

Maar Nicodemus ging in de nacht naar Jezus toe. En ik hoop, mijn jonge vrienden en vriendinnen, dat jullie daar ook iets van weten wat het zeggen wil „in de nacht naar de Heere Jezus te gaan”. Gelukkig dat dit kan. Niet alleen in de tijd van Zijn omwandeling op de aarde, maar ook nu nog, nu Hij opgenomen is in heerlijkheid. Want al is Hij naar Zijn verheerlijkte menselijke natuur in de hemel, met Zijn Godheid, genade, majesteit en Geest is Hij overalteenwoordig. Je kunt in de nacht tot Hem gaan, langs de weg van het gebed. Maakt van deze weg maar veel gebruik.

Jezus weet wat in de mens is. Gelukkig! Niemand weet dat precies. Hij wel. Dat kan jonge mensen moed geven als het hen eerlijk om de Heere Jezus te doen is. Al kunnen zij dat dan misschien met zoveel woorden niet tegen mensen zeggen, dan kunnen ze toch tegen de Heere zeggen: Heere, U weet dat het mij om U begonnen is. Dat is een groot voorrecht als men het zo voor de Heere mag bejijden. Niet dat men er voor z'n bewust-zijn dan al is, maar men is dan toch op de weg, waarlangs men er komen kan.

Als men dat niet eerlijk kan zeggen: Heere, U weet dat het mij om U begonnen is, dan weet de Heere dit ook. Want Hij doorgrondt en kent het hart. We kunnen Hem niets wijs maken. De mensen zien dikwijls de schijn voor het wezen aan. Maar de Heere ziet door alle schijn heen.

Toen Jezus Nicodemus zag, wist Hij dadelijk waar het hem om te doen was. Hij gaf hem daarom regelrecht antwoord op al zijn vragen, zeggende: „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien”.

Daar hebben jullie het. De wedergeboorte is vóór alle dingen een noodzakelijke zaak.

En wat is dat nu eigenlijk, die wedergeboorte? Ja, dat wist zelfs Nicodemus, een leraar in Israël, ook niet. En ik ben bang, dat hij niet de enige leraar in Israël geweest is, die dat niet wist. Maar, gelukkig, al weet men zelfs als „leraar” niet wat de wedergeboorte is, men kan het dan toch nog te weten komen op de school van de Heilige Geest.

De wedergeboorte is geen zaak van mensen. Mensen kunnen deze niet tot stand brengen. De wedergeboorte is een *wonder* van Boven. Het is een zaak van God. Die wederbaart de mens door de Heilige Geest. De wedergeboorte wordt ook wel genoemd „een nieuwe geboorte”. Ook wel „een nieuwe schepping”. Ook wel „een geboren worden uit water en Geest”. Ook als er gesproken wordt in de Bijbel, in Ef. 2 b.v., van een „van dood levend gemaakt worden”, dan is daar niets anders dan de wedergeboorte mee bedoeld.

In de daad van de wedergeboorte is de mens geheel passief. Dat wil zeggen hij kan er zelf niets aan af of toe doen. Hij ligt door eigen schuld „dood in de zonden en misdaden” en „kan zich noch roeren noch bewegen”. Evenmin als een natuurlijke dode zich uit eigen beweging uit die doodstaat zou kunnen oprichten, evenmin kan een mens dat in geestelijke opzicht.

Nu kun je dit natuurlijk eenzijdig benadrukken en er de kant van de zgn. „lijdelijkheid” mee opgaan. Velen doen dat en zeggen dan: Dus, ik kan er niets aan doen, dat ik „in de dood” lig. God moet er aan te pas komen en anders ga ik voor eeuwig verloren. En men legt de „eisen” van „geloof en bekering”, waar God de mens mee tegentreedt, rustig naast zich neer. Men vergeet er ook bij te zeggen, dat het „eigen schuld” is, dat men in zulk een verloren staat zich bevindt. Dat ligt een mens niet. Die geeft, als het er op aan komt, van zijn verlorenheid veel liever God de schuld, dan dat hij daarvan de schuld voor zijn eigen rekening neemt. Daarin komt de natuurlijke vijandschap van de mens tegen God tot openbaring.

Dat dit zo is, kan ik jullie niet leren als je er in je binnenste niet van overtuigd wilt wezen. Maar op de school van de Heilige Geest wordt het zo wel geleerd. N.l. dat als de mens verloren gaat, het zijn eigen schuld is. En als hij behouden wordt, dan is dat Gods schuld! En daarom krijgt Hij alleen de eer.

Een volgende keer verder.

Hartelijk gegroet van jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent

DORDRECHT

Ds. BALTHAZAR LYDIUSSCHOOI voor MAVO

Het bestuur van de ver. voor chr. onderwijs op reformatische grondslag, waarvan bovengenoemde streek-school uitgaat, vraagt wegens uitbreiding per 1 augustus een

LERAAR

voor een volledige taak.
Bepaalde bevoegdheid niet vereist. Mooi begin bij het mavo voor jonge kollega

en **LERAAR** muziek (8 lessen)

Gegadigden dienen te behoren tot de Ned. Herv. Kerk (Ger. Bond), Chr. Ger. Kerk, Ger. Gem., Ger. Gem. in Ned., Oud Ger. Gem.

Sollicitaties aan de sekr.: L. Alderliesten, Keplerweg 54, Dordrecht, telef. 01850-32069. Inl. bij de directeur: C. J. Hartog, Valeriusstraat 3, Dordrecht, telef. huis 01850-36156, telef. school 01850-42020.

Veel kwalen vinden hun oorzaak in nervositeit. Van daar de steeds toenemende vraag naar onze bekende

ZENUWKRUIDEN

Een plantaardig preparaat, dat de overspannen zenuwen tot rust brengt, angsttoestanden en nachtelijke tobberijen verjaagt en een goede nachtrust bevordert.

Kuur voor een maand f 6,75 (BTW en verzendkosten zijn inbegrepen!).

DROGISTERIJ SIKKING

BARREVOETESTRAAT 5 - HAARLEM
Telef. 023-312882 - Giro 190609

HOTEL DREYEROORD

OOSTERBEEK (08307-3169)

Velen gebruikten reeds onze

ELEKTROLYT-ZALF „S”

en waren enthousiast over de resultaten. Zij hadden: reumatische pijnen, uitslag, ekzeem, acné (jeugdpuistjes), smet, aambeien, spierverrekkingen, krampen, brand- en schaafwonden, doorliggen, verstuikingen. f 9,80 per pot met gebruiksaanw. plus f 0,60 verzendkosten.

Zo kunt u bestellen. Stort bedrag op giro 1940327 (of geld p. brief) t.n.v.

J. ROSMAN - Bernhardstraat 17 - NIJKERK

HERHAALDE OPROEP

's-Gravenhage

Gevraagd wegens huwelijk aan de **Eben-Haëzerschool**, Hilversumsestraat 8, telef. 070-639636, per 1 aug. a.s.

TWEE ONDERWIJZERS (ESSEN)

voor vast.

Behorend tot de Geref. Gemeenten, Chr. Geref. Kerken of Ned. Herv. Kerk (Geref. Bond).

Vakleraessen voor handwerken en gymnastiek aanwezig.

Inlichtingen bij en brieven aan de sekretaris, de heer A. Jorna, Gen. Berenschotlaan 161, Rijswijk (Z.H.). Telef. 070-985294.

Hebt u zich al opgegeven als donateur van de

Gereformeerde Bijbelstichting?

Handhaving van de Statenvertaling.
Zuivere Bijbeluitgaven in de vreemde talen.

Opgeven bij het sekretariaat, Mauritsweg 60, Dordrecht.

BARNEVELD

Het bestuur van de Ds. J. Fraanjeschool, Nairacstraat 57 te Barneveld (9 leerkrachten), vraagt met ingang van D.V. 1 augustus a.s. voor de lagere leerjaren een

ONDERWIJZERES

in vaste dienst.

Tevens wordt gevraagd een

ONDERWIJZER(ES)

voor tijdelijk, zo mogelijk vanaf 1 aug. 1970 tot 1 aug. 1971 ter vervanging van een kollega met studieverlof.

De school staat op een afstand van slechts enkele minuten lopen vanaf bus- en treinstations. Kosthuis is beschikbaar in de directe omgeving.

Welke kollega van Geref. beginselen, die het christelijk onderwijs van harte is toegedaan, is bereid te solliciteren? Sollicitaties te richten aan de sekretaris, D. Roest, Beekstraat 47 te Barneveld.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het hoofd der school, W. v. d. Zwaag, Nairacstraat 33 te Barneveld. Telef. 03420-3527.

Scheveningen

Het bestuur van de Eben-Haëzerschool, Tesselsestraat 63, zoekt per 1 augustus a.s. een

ONDERWIJZER(ES)

Bij voorkeur Geref. Gemeente of Chr. Geref. Kerk.

Brieven aan het hoofd der school, P. van Dam, Beukstraat 64, 's-Gravenhage. Telef. 070-395625.